

JAA-16070601053800 Seat No. _____

B. R. S. (Sem. V) (CBCS) Examination

October - 2019

Horticulture & Forestry

(Field Experimentation)

(Core - 17) (New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- ૧ ક્ષેત્રપ્રયોગ દરમ્યાન કઈ-કઈ બાબતો પર કાળજી લેશો તે મુદ્દાસર સમજાવો. ૧૦
- અથવા**
- સીમા અસર એટલે શું ? સમજાવી, ખંડના માપને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો.
- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો વિગતે ઉત્તર લખો : ૧૦
- (૧) ક્ષેત્રપ્રયોગમાં અસમાનતાના ઉદ્ભવસ્થાનો સમજાવો.
(૨) ક્ષેત્રપ્રયોગનો ઈતિહાસ અને વિકાસ સમજાવો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૫
- (૧) પુનઃરચના અને તેના કાર્યો
(૨) પ્રયોગ દરમ્યાન લેવાના સહઅવલોકનો.
(૩) જમીનની અસમાનતાને કાબૂમાં લેવાના ઉપાયો.
(૪) સ્તરીત નમૂના પદ્ધતિ
(૫) સમાનતાનો પ્રયોગ.
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : ૧૫
- (૧) પદ્ધિક નમૂના પદ્ધતિ સમજાવો.
(૨) ક્ષેત્ર પ્રયોગના હેતુઓ લખો.
(૩) માવજત એટલે શું ? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
(૪) પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું ? સમજાવો.
(૫) પ્રયોગ સ્થળ ઈમારતો અને વૃક્ષોથી શા માટે ઘેરાયેલું હોવું જોઈએ નહીં ?
(૬) પ્રયોગ યોજતાં પહેલા તેના હેતુઓ શા માટે ધ્યાન પર લેવા જોઈએ ?
(૭) નિદર્શન પ્રયોગ એટલે શું ? સમજાવો.